

VOKIETIJOS L. B. VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 01 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Nr. 5/6 (342/343) 1976 gegužės 31

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

REIKŠMINGŲ SUKAKČIŲ METAI

Šiuos metus galėtume pavadinti sukaktuviniais metais. Pernai atžymėjome šimtmetinius dailininko bei muziko M.K. Čiurlionio ir Žemaičių vyskupo M. Valančiaus jubiliejus. Buvo ir smulkesnių sukakčių, bet jas užtemdė tos dvi didžios asmenybės savo reikšme ir populiarumu. Ir pats skaičius - šimtas metų - taip pat imponuojantis.

Šiemetinės sukaktys nėra šimtmetinės, bet savo reikšme nėra kiek nenusileidžia pernykščioms, o gal jas dar ir pralenkia. Lietuvos bažnytinės provincijos auksinio jubiliejaus proga Pasaulio LB Valdyba šiuos metus paskelbė Lietuvos Katalikų Bažnyčios metais. Jei iš pradžių ši skelbimą nedaug tekreipta dėmesio, tai, laikui bėgant, vis daugiau kalbama ir rašoma apie tą jubiliejų. Jis reikšmingas ne tik katalikams, bet ir visai tautai. Jo reikšmė padidėja šiuo metu, kai Lietuvos katalikai tėvynėje neatlaidžiai priešinasi ne tik nureliginimui, bet ir nutautinimui bei nužmoginimui, o juos remia ne tik visi lietuviai patriotai, bet ir kilnūs svetimtaučiai Sovietų Sąjungoje ir užsieny.

Negalima praeiti neatkreipus didesnio dėmesio ir į Vasario 16 gimnazijos sidabrinį jubiliejų. Apie šią mokyklą rašome kiekviename "Informacijų" numery. Jau pats faktas, kad lietuviai Vokietijoje ilgiau negu ketvirtį šimtmečio pajėgė išlaikyti savo gimnaziją, pasinaudodami vokiečių valdžios teikiama parama, yra didelis dalykas. O ta parama siekia nebe tūkstančius, o milijonus DM. Šimtus tūkstančių DM sudėjo ir lietuviškoji visuomenė visame pasauly. Piniškai nebuvo išmesti "kaip į balą". Jais išlaikoma mokykla padėjo susikurti šviesesnę ateitį daugeliui mūsų jaunų tautiečių. O ir lietuvybei išlaikyti ji yra nemažai nusipelnusi. Tuščios bus mūsų visos kalbos apie išlikimą lietuviais svetur, jei neturėsime mokyklos, kurios suole diegiami tautiškumo daigai jaunimui.

Tai vis brangiųjų metalų vardais vadinami jubiliejai. Lietuvoje prieš bolševikinę okupaciją tokiems jubiliejams atžymėti buvo statomi kryžiai ir kitokie paminklai.

Nuo masinių trėmimų pradžios šiemet sukanka 35 metai. Kaip keikvienais, taip ir šiais metais daugelis mūsų apylinkių juos paminės. 1941 pradėtas genocidinis mūsų tautos naikinimas po karo buvo dar sustiprintas ir tebetęsiamas iki šiol, dabar paliečiantis jau nebe mases, bet rinktinius asmenis. Trėmimų minėjimai teikia gerą progą

pareikšti viešus protestus prieš kankinimą ir žudymą žmonių, kovojančių už religines ir kitas žmogaus teises okupuotame krašte.

Su masinių trėmimų pradžia 1941 glaudžiai rišasi ir po savaitės įvykęs visuotinis Lietuvos gyventojų sukilimas prieš bolševikus, vokiečių-sovietų karui prasidėjus. To sukilimo tikslus vienas jo pagrindinių ruošėjų (žr. K. Škirpos "Sukilimas Lietuvos nepriklausomybei atstatyti" įvada) taip aptaria: "a) nuplauti gėdą nuo lietuvio veido už 1940 birželio 15 sugniužimą be pasipriešinimo šūvio, b) iš naujo su ginklu rankoje paryškinti tiek Lietuvos draugams, tiek jos priešams - lietuvių tautos nepalaužiamą valią siekti laisvės ir teisės į valstybinę nepriklausomybę, ir c) tuo atskleisti visiems laikams Maskvos melą apie Lietuvos tariamą savanorišką įsijungimą 1940 metais į Sovietų Sąjungą". Prie pagrindinių sukilimo tikslų dar priskiriamas ir siekimas pastatyti į rytus žygiuojančius vokiečius prieš įvykusį faktą - pačių lietuvių išvadotą kraštą, turintį vokiečiams draugišką vyriausybę, su kuria jie privalą skaitytis.

1941 sukilimas turėjo glaudų ryšį su masiniais žmonių trėmimais. Jei ne trėmimai, tai ir sukilimas būtų buvęs mažiau spontaniškas ir mažiau kruvinas. Bet tada ir jo poveikis būtų buvęs menkesnis. Todėl trėmimo ir sukilimo sukaktys dažniausiai kartu ir minimos. Jos taip pat dažnai ruošiamos visų pabaltiečių drauge.

----- xXx -----

H o m b u r g /Saar

VLB Saaro krašto ir Miesau apylinkės š.m. gegužės 8 Homburge suruošė Tėviškės dieną. Ta pačia proga atšvęsta Motinos diena ir pagerbtas Vakarų Europos lietuvių vyskupas dr. A.L. Deksnys, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Iškilmės pradėtos 17 val. Jubilieto kartu su kun. Br. Liubinu ir kun. V. Damijonaičiu aukotomis šv. mišiomis labai modernioje Dievo Kūno bažnyčioje. Pradedant pamaldas, lietuvių kapelionas kun. Br. Liubinas pasveikino Vyskupą gimtadienio proga ir perdavė savo bei parapiečių linkėjimus. Pasidžiaugė, kad taip brangią dieną Ganytojas atvyko praleisti su šiu apylinkių lietuviais.

Šv. mišių skaitymus skaitė VLB Saaro krašto apylinkės pirmininkas Alg. Palavinskas ir Miesau apylinkės darbuotojai J. Nevulis bei A. Banaitis. Sekmadienio evangeliją apie Gerąjį Ganytoją perskaitė kun. V. Damijonaitis. Pamokslą pasakė vysk. A.L. Deksnys.

Pirmiausia padėkojo kun. Liubinui už kvietimą, kurį mielai priėmęs, nes vyskupo vieta tarp tikinčiųjų. Gė šio sekmadienio evangelija teikia gerą proga prisiminti Lietuvos bažnytinės provincijos auksinį jubiliejų ir jos ganytojus. Iš tikro šitoji provincija buvo įsteigta ne prieš 50, bet prieš 700 metų karaliaus Mindaugo, bet neišlaikė. Vytautas su Jogailla įkūrė Vilniaus ir Žemaičių vyskupijas, bet jos buvo priskirtos Gniezno arkivyskupijai ir pateko į svetimtaučių rankas. Neturėjimas savos bažnytinės provincijos buvo didelė skriauda lietuviams tautiniu atžvilgiu. Nors Lietuvos įstatymuose buvo nuostatas, kad Vilniaus vyskupas turi būti lietuvis, bet jo nebuvo paisoma: vyskupais buvo skiriami ir nė žodžio lietuviškai nemokantieji.

Kiekviena tauta turi savo religiją; kartais net dvi ar tris. Todėl religiniai vadovai negali nepaisyti tikinčiųjų tautinių poreikių. Jų nerespektavimas praeityje yra padaręs mums didelių skriaudų. Nėra be kaltės krikščioniškosios Bažnyčios, kad tiek daug lietuvių sulenkėjo, sugudėjo, suvokietėjo. Todėl Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimas prieš 50 metų yra labai svarbus ne tik religiniu, bet ir tautiniu

požiūriu. Pirmą kartą istorijoje lietuviai gavo savo metropolitą. Ta privilegija nepriklausomybės metais mokėjome pasinaudoti. Nors bažnytinė Lietuvos provincija ir šiandien egzistuoja, bet ji eina Golgotos kelią. Dabar Lietuvos Bažnyčią valdo ne vyskupai, bet komisari. Tačiau tėvynėje tikėjimas tvirtas ir jis vis tvirtėja.

Pamokslininkas priminė ir antrąjį - sidabrinį jubiliejų: 1951 gegužės 13 Romoje lietuviai vyskupai paaukojo Lietuvą Nekalčiausios Marijos širdžiai. Kvietė visus melstis, kad Marija išlaikytų Bažnyčią savo žemėje.

Šv. mišių maldas skaitė dr. Gina Skučienė. Buvo giedamos lietuviškos giesmės, vargonais palydimos Valt. Banaičio. Po pamaldų visi nusifotografavo. Tuo pat metu evangelikų bažnyčioje meldėsi lietuviai evangelikai. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. diak. Fr. Skėrys.

Į parapijos salę susirinko per 150 tautiečių. Iškilmes pradėjo VLB Saaro krašto apylinkės pirmininkas Alg. Palavinskas. Pasveikinęs garbinguosius svečius, pranešė, kad vysk. A. Deksnys rytoj švenčia 70-ąjį gimtadienį ir ta proga perteikė jam linkėjimus. M. Jurgauskienė įteikė lietuviško lino rankšluostį su gintaro papuošalu.

Oberregierungsrat R. Bohrmann iš Saaro krašto socialinių reikalų ministerijos perdavė ministerės Ritos Waschbüsch sveikinimus. Savo žody jis priminė, kad gegužės 8-ji yra Tėviškės diena visoje Europoje. Trokštame, jog šiame žemyne išviešpatautų taika, bet mūsų troškimai neišsipildo. Vokietija padalinta. Čia susirinkusieji nesate savo tėviškės namuose. Su Lietuva, sakėsi kalbėtojas, susipažinęs dar mokyklos suole. Įstrigęs jam Tauragės vardas, kur 1812 buvo pasirašyta garsioji sutartis. 1941 per Tauragę žygiavęs į rytus, o ten sužeistas vėliau gydėsis Vilniuje, kuris kai kuriais atžvilgiais panašus į Berlyną. Vilnius prieš II pas. karą buvo tik konstitucinė Lietuvos sostinė. Toks šiandien yra Berlynas Vakarų vokiečiams. Linkėjo lietuviams atgauti laisvę, kad visi galėtų grįžti į savo nuostabiai gražų kraštą, kurį vaikai pažįsta tik iš knygų ir vyresniųjų pasakojimų.

Amerikiečių aviacijos pulk. leit. D. Skučas kalbėjo apie lietuvius svetur. Anot jo, Saaro krašte dar yra senų lietuvių emigrantų, bet jie nėra seniausi. Jau XVIII šimtmety daug lietuvių atsidūrė užsieny. Kai kurie jų labai pasižymėjo. Tadas Kosciuška padėjo amerikiečiams kovoje už JAV-bių įkūrimą. Po 1795 padalinimo nauja banga lietuvių užtelėjo užsienin. Daugelis jų padėjo Napoleonui kariauti prieš rusų carą. Nemaža gerų lietuvių iš savo krašto išbloškė nepasisekę 1831 ir 1863 sukilimai. Ir vėliau svetimųjų priespauda ir atsilikimas skatino mūsų žmones ieškoti svetur laisvės ir sotesnės duonos. Taip kūrėsi lietuviški telkiniai Skotijoje, Pensilvanijoje ir kitur. Kiek prasigyvenę, jie įsteigė chorus, vaidintojų būrelius, mokyklas, parapijas.

Prelegentas papasakojo, kaip būdamas jaunas lakūnas, aplankė daug artimų ir tolimų kraštų ir visur sutiko lietuvių. Deja, visur vyksta nutautimas. Mes nemokame pasisavinti tai, kas gera iš svetimų kraštų, neišsižadėdami savo kalbos, tikėjimo ir papročių. Kaip galėtume ir turėtume pasipriešinti nutautimui? Atsakymas lengvas, tik kažkodėl sunkiai įvykdomas: ogi mokydami savo vaikus lietuviškai, remdami savo mokyklas, spaudą, chorus ir t. t. Mūsų akademiškai turėtų nutautimo priežastis moksliskai iširti ir paskelbti.

Rytoj Motinos diena. Lietuvė motina turi didelių nuopelnų mūsų tautai, ypač praieity. Ar ji atlieka tautines pareigas išeivijoje?

Tarsi atsakydamas į pulk. leit. Skučo iškeltą klausimą, apie Motinos dieną lietuviškai ir vokiškai kalbėjo stud. Rič. Palavinskas. Jis papasakojo apie Motinos dienų atsiradimą svetur ir Lietuvoje. Dabar tėvynėje vietoje Motinos dienos įvesta moters diena. Motinos ten turi au-

ginti ne gerus lietuvius, bet gerus komunistus.

Prelegentas manė, kad paskaitą apie motiną turėtų skaityti poetas arba bent geras rašytojas - tiek daug gražaus yra ko apie ją pasakyti. Čia jis papasakojo legendą, pavaizduojančią, kokia didelė ir kilni yra motinos meilė. Lietuvos motinos kelias, tai vargo mokykla, Sibiras, tremtis.

Savo vaikus myli visos motinos, ne tik lietuvės. Todėl mūsų pagarba priklauso visoms motinoms be tautybės skirtumo.

Meninę programą pranešinėjo Just.Dirgėlaitė. Ją atliko Vasario 16 gimnazijos mokinės-iai, vadovaujami dr.V.Jonaitės ir stud.M.Šiušelio. 4 poros šokėjų pavaizdavo rugiapjūtės darbus, pašokdami Rugeilius. Abiturientė Angelė Vilčinskaitė raiškiai padeklamavo Putino Pavasario parada. Gimnazijos tautinių šokių grupė vėl džiugino gausius žiūrovus Kubilu ir Lenciūgėliu. Jaunosios deklamatorės O.Šereikaitė, Karina Langytė ir Edna Mačiokaitė jautriai deklamavo eilėraščius apie motiną. Dr.Jonaitė, Justina Dirgėlaitė ir Irena Mičiulytė darniai padainavo Leiskit į tėvynę, Oi kas sodai, Linelius roviau, Per girią, girelę ir Motinėle pažvelk. Trio dainas mandolina palydėjo dr.Jonaitė. Meninės dalies atlikėjams įteikta gėlių. Visa salė sugiedojo Lietuvos himną.

Šokiams smagiai grojo Homburgo gimnazijos 5-ių mokinių orkestras, tarp kurių A. Daubario sūnus ne tik grojo, bet ir dainavo šokių melodijas, Nevuliai kartu su Daubariu, senj., buvo įrengę gerą bufetą su skaniais užkandžiais ir gėrimais.

S t u t t g a r t

P a v a s a r i o b a l i ū su turtingu Velykų stalu taip pat gegužės 8 surengė Vokietijos Lietuvių moterų klubų federacijos valdyba Stuttgarte. Estrados dainininkė Violeta Rakauskaitė-Landienė su dideliu pasisekimu padainavo apie 20 melodingų dainelių lietuviškai, vokiškai ir prancūziškai. Jaunai solistei klausytojai pranašavo gražią ateitį. Po koncerto vyko smagūs šokiai.

60-ojo gimtadienio proga pasveikinta uolioji visuomenės veikėja Ali-na Grinienė: įteikta gėlių, sudainuota Ilgiausių metų. Jubiliatė savo kulinariniais gaminiais (margučių paroda, ežiu, beržo šaka) labai praturtino Velykų stalą. Daug skanių kepinų prigamino ir vietinės ponios.

M o t i n o s Stuttgarte pagerbtos gegužės 9 maldomis ir paskaita. Šv. mišias už mamos aukojimo ir tos dienos tema pamokslą pasakė kun. K.Senkus. Paskaitėlę skaitė Živilė Vilčinskaitė. Ji papasakojo, kaip Motinos diena būdavo švenčiama nepriklausomoje Lietuvoje, kaip motinas brangina ir vertina lietuviai, aptarė svarbiausią jos vaidmenį ir uždavinius šeimoje bei tautoje ir baigė P.Stelginskio eilėraščiu O motina. Neveltui Ž.Vilčinskaitė buvo viena geriausių Vasario 16 gimnazijos deklamatorių.

Gegužės 23 įvyko VLB Stuttgarto a p y l i n k ė s visuotinis narių susirinkimas, kuriame išrinkta nauja valdyba iš kun.K.Senkus, dr.A. Veigel-Plechavičiūtės ir Eug.Lutzienės. Kandidatai - dr.J.Norkaitis ir Vyt.Truncas. Kontrolės komisija sudaryta iš Z.Glemžienės, Chr.Šereikienės ir inž.dr.M.Baublio.

B r e m e n

VLB Bremeno a p y l i n k ė s visuotinis narių susirinkimas įvyko gegužės 8. Pirmininkavo kun.A.Keleris, sekretoriavo Fr.Šlenteris. Iš apylinkės pirmininko K.Dikšaičio apyskaitinio pranešimo paaiškėjo, kad veikla silpnėja. 1971-1973 surengti 6 tautos šventės, kariuomenės šventės, birželio trėmimų ir Vilniaus miesto 650 metų sukak-

ties minėjimai (du minėjimai kartu su VLB Bad Zwischenahno apylinkė), 1974 ir 1975 nesuruošta jokių renginių.

Iždininkas Fr.Šlenteris painformavo, kad nuo 1971 iki šiol turėta 638,95 DM pajamų ir 411,70 DM išlaidų. Kasoje yra 227,25 DM.

Pageidauta daugiau rašyti į spaudą apie apylinkės veiklą, stengtis pasinaudoti šv.Uršulės sale apylinkės renginiams, verbuoti daugiau narių.

Naujoji apylinkės valdyba išrinkta iš trijų asmenų, kurie taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas K.Dikšaitis, vicepirmininkas Br. Skruodys ir iždininkas Fr.Šlenteris; kontrolieriai - kun.A.Keleris ir P.Noreika.

S o l i n g e n

Š.m. gegužės 15 Nordrhein-Westfalijos Lietuvių moterų klubo suruoštas M o t i n o s d i e n o s minėjimas sutraukė gražų būrį jaunų ir pagyvenusių motinų, o taip pat ir visokio amžiaus jas pagerbti norinčių tautiečių.

16 val. kun.dr.Konst.Gulbinas parapijos bažnyčioje už gyvas ir mirusias lietuves motinas aukojo šv.mišias. Pamoksle iškėlė ryšį tarp IV, V ir VI Dievo įsakymų. Po maldų ir giesmių, kurias vargonais palydėjo V.Odinienė, vyko programa salėje. Ją pradėjo VLB Bonn-Köln apylinkės pirmininkas J.Ivanauskas, vadovavo LMK pirmininkė P.Ivinskienė. Paskaitą skaitė Vokietijos Lietuvių kultūros draugijos pirminkė dr.A.Veigel-Plechavičiūtė.

Pastebėjusi, kad motinos meilės nei nupirksi, nei universitete išmoksi, prelegentė priminė, kad motinos Bažnyčios įtaka viešame Vakarų Europos gyvenime kasdien menkėja. Į susidariusią tuštumą stipriai veržiasi materialistinė pasaulėžiūra. Čia labai svarbi lietuvės motinos pareiga svetur: išamontinti priaugančią kartą, kad mes ne dėl baltos duonos palikome motiną tėvynę, bet protestuodami prieš jos okupaciją. Kas siūlo nutylėti, kad Lietuva okupuota, tas iš tikro nori po mirtinos tylos danga paslepti lietuvės motinos kančias Sibire, paniekinti kruvinas jos ašaras dėl nužudytų, išniekintų ir dar tebežudomų sūnų ir dukterų Lietuvoje. Paskaitą dr.Veigel baigė B.Brazdžionio eilėraščiu Motinai. Salėje įsiviešpatavusi tylą liudijo, kad tiesus motinos žodis pataikė į lietuviškas širdis.

Solistė M.Panse-Simaniukštytė, palydima V.Odinienės, padainavo akompaniatorės harmonizuotą liaudies dainą Tu mano motinėle, St.Šimkaus Miegok., Pas močiutę augau, K.Kavecko Na tai kas ir Kačanausko - Oi tai dėkui močiutei.

P.Odiniui palydint akordeonu, jaunimas smagiai sutrypė Kubilą, Jonkelį ir Žygūną. Pastarasis išjudino visą salę: seni ir jauni plojo keturiems žygūnams į taktą.

Meninė dalis užbaigta bendra programos atlikėjų nuotrauka ir Lietuvos himnu. Mielos ir darbščios šeimininkės - Ašmontienė, Pikšneiderienė ir kitos - pakvietė prie gausiai apkrauto stalo tiek svečių, kiek tik galėjo susėsti. Šokiams grojo Petrikaičio kapela.

R o m u v a

Gegužės 20 gimnazijos patalpose įvyko visuotinis apylinkės narių susirinkimas. Dalyvavo 16 narių. Pirmininkavo J.Lukošius, sekretoriavo Br.Lipšienė. Priimta valdybos iš anksto visiems nariams su kvietimais išsiuntinėta 8 punktų darbotvarkė. Triukšmingu plojimu sutikta žinia, kad į apylinkę įstojo 3 naujos narės, esamų narių žmonos.

Pranešimą apie valdybos net 19 mėnesių nusitęsusios kadencijos veiklą pateikė pirmininkas R.Tendzegolskis: surengtas apylinkės 20-mečio mi-

nėjimas, du pasilinksminimai-karnavalai, M.K.Čiurlionio minėjimas, įsteigta vargo mokykla, paremta 400 DM (200 DM iš kasos ir 200 surinkta iš narių) Vokietijos LJS atstovų kelionė į III Pasaulio LJ Kongresą, visi nariai pasveikinami jų gimtadienių progomis.

Iždininkas Petras Veršelis pranešė: turėta 1.210,75 DM pajamų, išleista 762,45 DM, kasoje yra 448,30 DM.

Svarstant ateities veiklą pageidauta, kad naujoji valdyba pasistengtų dar glaudžiau suburti narius: suruošti išvykų į gamtą, vieną kitą laužą Romuvos parke, tęsti seną tradiciją - kasmet aplankyti tarptautinę knygų mugę Frankfurte, dažniau kviesti narių susirinkimus ir t.t.

Į naują valdybą išrinkti ir tuoj po susirinkimo taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Rič.Tendzegolskis, sekretorius Arminas Lipšys ir iždininkas Ant.Veršelis. Kontrolieriai - Edm.Kaciucevičius ir inž. J.Sabas.

VLJS Valdybos vicepirmininkas P.Veršelis išdalino visiems kvietimus atsilankyti į jaunimo per Sekmines (birželio 6) Romuvos parke ruošiamą kepsnių šventę - asadą. Po susirinkimo visi nuvyko į kaimo svetainę, kur praleido dar porą valandų, draugiškai besišnekučiuodami prie stiklo arbatos ar vyno.

M o k ė k i m e s o l i d a r u m o į n a š u s

Vokietijos LB Valdybos atskaitomybė už praeitus metus parodė, kad mūsų Bendruomenės nariai solidarumo įnašų tesumokėjo 1.768 DM. 1974 ši pozicija dar siekė 4.418 DM. Taigi 1975 solidarumo įnašų surinkta mažiau kaip perpus negu 1974, nors narių skaičius nesumažėjo.

Kodėl taip atsitiko? Atsakymą į šį nemalonų klausimą turėtų duoti apylinkių vadovybės, tiksliau sakant - jų iždininkai. Jos ir jie turėtų surasti būdą paraginti narius atlikti tautinio solidarumo pareigą.

Š.m. vasario mėn. įvykusioje VLB Tarybos II sesijoje svarstytas solidarumo įnašų padidavimo klausimas. Balsai už ir prieš pasidalino beveik lygiomis. Nutarta dar metus palaukti, tikintis, jog nariai susipras ir šiais metais, paaiškinus reikalą, susimokės ne tik už šiuos metus, bet ir už visą praeitą nemokėtą laiką.

Iš tikro mūsų Bendruomenės solidarumo įnašai, atstoja nario mokesčius, labai maži. Jie yra likę nepakelti beveik nuo Vokietijos LB įsteigimo. Šiame krašte nėra organizacijos, kurios dirbantieji nariai mokėtų tik po 1 DM per mėnesį, nedirbantieji - po 0,50 DM, o nepajėgiantieji ir tos mažos sumelės sumokėti, jiems paprašius, ir visiškai atleidžiami. Todėl atrodo, kad solidarumo įnašų susimokėjimas nėra finansinio pajėgumo, bet tautinio solidarumo ir asmeninio korektiškumo klausimas. Nejaugi mūsų tautinis solidarumas būtų jau visiškai išblėsęs? Parodykime, kad toks spėjimas yra klaidingas.

V a i k ų v a s a r o s s t o v y k l a

Vokietijos LB Valdyba dėl labai skirtingo vasaros atostogų laiko pradžios mokykloms įvairiuose kraštuose (landuose) šiais metais centrinės vaikų vasaros stovyklos Romuvoje (Hüttenfelde) nerengs. Ji pataria tiems, kuriems įmanoma, pasinaudoti Nordrhein-Westfalijos Lietuvių bendruomenės atstovybės š.m. rugpiūčio nuo 7 iki 28 d.d. 5902 Netphen, Beienbach/Siegerland rengiama jaunimo vasaros stovykla lietuviškam jaunimui nuo 10 iki 18 metų šiomis sąlygomis: mokestis - 14,40 DM už dieną arba 100,80 DM už savaitę ne Nordrhein-Westfalijoje gyvenantiems lietuviams. Tėvai moka po 50 DM už savaitę, o kitą pusę sumokės Vokietijos LB Valdyba. Vaikus į stovyklą nugabena ir iš jos atsiima tėvai. Nordrhein-Westfalijoje gyveną registruojasi pas M.Kiužauską 5000 K8ln 80, Von-Ketteler-Str.18, telef.0221-606827, o kituose kraš-

tuose - Vokietijos LB Valdyboj 6840 Hüttenfeld, tel.06256-322. Nordrhein-Westfalijoje gyveną lietuviai tikslias žinias apie stovyklavimo sąlygas gali gauti pas M.Kiužauską.

B Ū S I M I E J I R E N G I N I A I

M a s i n i ū t r ė m i m ū m i n ė j i m a i

H a m b u r g e

kartu su latviais ir estais įvyks birželio 12 d. 18,15 val. šv. Petro bažnyčioje (Hamburg 1, Mönckeberg Strasse netoli Rotušės ir pagrindinės gelež. stoties) bus atlaikytos ekumeninės pamaldos su pamokslu.

L ū b e c k e

birželio 13 d.: 10,30 val. pamaldos švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje, Parade 4; 12,15 " pabaltiečių kapų ir paminklų lankymas Lübecko miesto kapinėse Vorwerker Strasse eitynių tvarka.

M ū h l h e i m /Ruhr

birželio 13 d. 12,30 val. šv. mišias aukos tėv.dr.Konst.Gulbinas. Po pamaldų parapijos salėje įvyks pobūvis su paskaita, o vėliau - pokalbiai.

L i e t u v i ū d i e n o s I t e n b a c h e

netoli Andernacho įvyks birželio 20. Per bendras su vokiečiais pamaldas 11,30 val. tėv.dr.Konst.Gulbinas painformuos apie Lietuviių Kat. Bažnyčios kronikas. Po pamaldų bus pateikta lietuviško folkloro: tautiniai šokiai, skudučiai ir kt.

J a u n i m o s a s k r y d i s

rengiamas per Sekmines birželio 4-7 Vasario 16 gimnazijoje Hüttenfelde.

Penktadienį (birželio 4) registracija. 20 val. - atidarymas.

Šeštadienį (birželio 5) visuotinis Vokietijos Lietuviių jaunimo sąjungos susirinkimas ir naujosios valdybos rinkimas. Popiet - dinamiški grupių užsiėmimai, vadovaujant to darbo žinovams dr.Baurui ir poniai. Sporto šventė. Vakare šokiai pilies parke, orkestrui grojant.

Sekmadienį (birželio 6) priešpiet - ekumeninės pamaldos. Žvilgsnis į III PLJ Kongresą P.Amerikoje. Mintys apie IV PLJ kongresą 1979 V. Vokietijoje. Pietūs - skrudinti kepsniai (asada) jaunimui ir svečiams. Popiet - bendra poilsio terapija.

Pirmadienį (birželio 7) pusryčiai. Naujosios valdybos pristatymas. Resumė. Kritika ir siūlymai. 12 val. - sąskrydžio uždarymas.

Už nakvynę ir maistą moka 10 DM mokiniai ir studentai ir 20 DM - dirbantieji jaunuoliai. Registruotis pas Petrą Veršelį (Litauisches Gymnasium, 6840 Hüttenfeld, tel.06256-322).

Norintieji nakvoti Romuvoje, prašomi atsivežti lovos baltinius. Nakvoti teks daugumai palapinėse.

Atvykimas: automobiliu - autostrada A5 (E4) Heidelberg-Darmstadt iki išvažiavimo į Hemsbachą, po to sukti Lampertheimo kryptimi ir važiuoti apie 3 km iki Hüttenfeldo; traukiniu vykti į Weinheim/Bergstr. ir nuo čia apie 10 km autobusu į Hüttenfeldą. Jei tuo laiku autobuso nebūtų, skambinti į gimnaziją tel.06256-322.

Į skrudintų kepsnių pokylį-asadą š.m. birželio 6 nuo 14 val. gimnazijos patalpose jaunimas kviečia visus lietuvius su šeimomis ir draugais. Po pokylio atsigaivinimas, vadovaujant dr.Baurui ir poniai. Vakare - lietuvių tautinių šokių grupių koncertas. Nuostoliams padengti aukojama 10 DM.

P o l s i o d i e n a s

Pabaltiečių krikščionių studentų sąjunga Annaberge ruošia nuo liepos 12 iki 31. Programa bus išsiuntinėta vėliau.

T a u t o s š v e n t ė

Nordrhein-Westfalijos lietuviai minės rugpiūčio 25 H a g e n e . Programą atlikti kviečiami: Vasario 16 gimnazijos direktorius V.Natkevičius, M.A. (paskaita) su mokinių grupe, solistė Iz.Schröder, pianistė R.Lampsatytė, fleitininkas P.Odinis ir skudutininkai.

V a s a r o s š v e n t ė g i m n a z i j o j

ruošiama birželio 26. Maloniai kviečiami visi lietuviai su šeimomis ir draugais. Pradžiai 16 val. P r o g r a m m a : tautiniai ir plastiniai šokiai, dainos, montažas, sporto rungtynės, Joninių žaidimai, laužas. Programą atlieka gimnazijos mokiniai.

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

K u r a t o r i j o s n a r i ų s u s i r i n k i m a s

įvyko balandžio 3. Dalyvavo: J.Barasas, Alina Grinienė, J.Lukošius, V.Natkevičius, M.A., dr.J.Norkaitis, dr.St.Šereika, A.Šmitas, kun.J. Urdzė ir inž.J.K.Valiūnas.

Susirinkimą 9,10 val. pradėjo Kuratorijos pirmininkas V.Natkevičius, M.A. Pirmininkavo dr.J.Norkaitis, sekretoriavo A.Grinienė. Priimta valdybos pasiūlyta 13 punktų darbotvarkė, 11 p. papildant c) papunkčiu apie Pedagoginės komisijos rinkimą.

Perskaitytas ir priimtas praėjusio narių susirinkimo protokolas. P r a n e š i m ų eilę pradėjo Kuratorijos valdybos pirmininkas ir gimnazijos direktorius V.Natkevičius, M.A. Kadangi gimnazija šiemet švenčia 25-rių metų sukaktį, direktorius apžvelgė per ketvirtį šimtmečio jos nueitą kelią. Tai buvusi nuolatinė kova su įvairiais nepriekliais ir su nepageidaujamomis įtakomis. Kartu gerintos mokymosi ir bendrabuty gyvenimo sąlygos: pastatyti nauji rūmai klasėms ir mergaičių bendrabučiui. Pranešėjas pateikė smulkius statistinius duomenis apie mokytojus ir mokinius ir administracijos bei ūkio personalą, dirbusį praeitų mokslo metų pabaigoje ir šiais metais. Tie duomenys jau buvo "Informacijose" skelbti, todėl čia nebekartojami.

Finansinė padėtis įmanoma, nors personalo algos menkos. Gautas pranešimas iš Vokietijos katalikų vyskupų, kad ateinančiais metais jie nebeduos iki šiol teiktos paramos. Vertingą paramą siunčia įvairiuose kraštuose, daugiausia Šiaurės Amerikoje, veikią apie 50 būrelių. Čikagoje yra keletas gan veiklių. Gimnazija jaučia jų tiek materialinę, tiek ir moralinę paramą.

Kuratorijos valdyba per 2-jų metų kadenciją turėjo 17 posėdžių. Didžiausias dabartinis rūpestis yra mokinių skaičiaus padidinimas. Dėl to direktorius š.m. kovo mėn. lankėsi JAV-bėse ir Kanadoje. Kelionės rezultatai neprasti. Visur raštas gimnazijos reikalų supratimas ir rodytas noras padėti juos pagerinti. Išsamesnį tos kelionės aprašymą skaitytojai ras žemiau išspausdintame pasikalbėjime su V. Natkevičium, M.A.

Po pranešimo buvo keletas klausimų. Į juos atsakydamas, direktorius pastebėjo, jog kalbėdamasis su BALFO, JAV-bių LB kultūros tarybos, PLB Valdybos bei Lietuvių moterų klubų federacijos vadovybėmis, o taip pat su rėmėjų būrelių ir lituanistinių mokyklų vadovais, iš visų girdėjo skatinimo ir drąsinimo žodžius. Reikia tikėtis, kad ateinančiais mokslo metais iš Šiaurės Amerikos į Vasario 16 gimnaziją atvyks jei ne keliolika, tai bent keletas mokinių. Mažiau vilčių gauti

naujų mokytojų. Jauni akademikai Amerikoje skubą įsijungti į savo profesijos darbą savame krašte.

Kuratorijos valdybos įždininkas J.Barasas pastebėjo, kad tiek Vasario 16 gimnazijos, tiek ir bendrabučio 1975 gruodžio 31 balansai, 1975 pajamų bei išlaidų apyskaitos, o taip pat 1976 ir 1977 sąmatos, iš viso 6 dokumentai, visiems nariams išsiuntinėti iš anksto, todėl belieka tik dėl jų pasisakyti ir juos tvirtinti arba atmesti. Jei kam kas būtų neaišku, pažadėjo paaiškinti.

Kontrolės komisija savo pranešimą apie š.m. sausio 17 ir 18 vykdytą gimnazijos ir bendrabučio atskaitomybės tikrinimą pateikė taip pat raštu. Išvada: lėšos visur buvo naudojamos tikslingai ir taupiai. Nereguliarumų nepastebėta. Kontrolierius dr.J.Norkaitis žodžiu paaiškino, kad gimnazijos ir bendrabučio įrengimai bei baldai gerokai susidėvėję, todėl balanse įrašyta jų vertė per aukšta. 1975 metai baigti be skolų. Mokinių tėvų skolos bendrabučiu siekė per 4.000 DM. Jas, o taip pat kai kurių tėvų įmokėtą avansą, reiktų įrašyti į balansą.

Susirinkimas įpareigojo Kuratorijos vadovybę padaryti inventūrą, perkainojant gimnazijos ir bendrabučio turtą, o kontrolės komisiją - ateityje paruošti du protokolus: vieną gimnazijos, o kitą internato kontrolės. Pageidauta, kad mokinių tėvų skolos ir avansai būtų įtraukti į balansą.

Baigiant diskusijas dėl kontrolės, dr.J.Norkaitis pastebėjo, kad iš vokiečių gaunama parama padengia $\frac{2}{3}$ (ca.68%) visų Kuratorijos išlaidų, rėmėjų būrelių atsiųstos aukos - ca.7% ir t.t. Per paskutiniuosius trejus metus rėmėjų būrelių aukos nesumažėjo.

Patvirtinta 1975 gruodžio 31 gimnazijos balansas 1.380,69 DM sumos bei bendrabučio balansas 97.737,48 DM sumos ir 1975 pajamų-išlaidų apyskaitos: gimnazijos - 400.218,98 DM bei bendrabučio - 299.290,98 DM sumos. Taip pat svarstytos ir priimtos gimnazijos ir bendrabučio 1976 ir 1977 pajamų-išlaidų sąmatos.

Tęsiant diskusijas dėl pranešimų ir svarstant mokymo bei auklėjimo klausimus, kai kurių narių buvo paabejota lituanistinio bei tautinio auklėjimo ir mokymo poveikumu. Esą mokiniai asmeniniuose pokalbiuose per mažai naudojami lietuvių kalba. Dėl to mokinių žodynas skurdus ir jiems sunku sulipdyti taisyklingus lietuviškus sakinius. Direktorius paaiškino, kad I-V klasėse lietuvių kalbą dėsto kun.J.Dėdinas, o VI-IX kl. - jis pats. Prie lituanistinio mokymo bei auklėjimo dar priskirtina: Lietuvos istorija, geografija, muzika, tautiniai šokiai ir rankdarbiai. Svarų vaidmenį toje srityje galėtų suvaidinti mokinių organizacijos bei įvairūs būreliai. Deja, organizacinis gyvenimas mokykloje apsnūdęs. Atsižvelgiant į tai, kad į pirmąsias klases stoja mokiniai, visiškai nemokantieji lietuvių kalbos, lituanistinio mokymo rezultatai nėra prasti. Gi Kuratorijos nariai, leidžią savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją, pareiškė, kad jų atžalynas čia išmoko lietuviškai, užtat jie daroma pažanga patenkinti.

Atkreiptas dėmesys ir į tai, kad visa auklėjimo našta sukrauta ant bendrabučių vedėjų pečių. Prie šio darbo reiktų pritraukti ir mokytojus. Pageidautini glaudesni ryšiai tarp auklėtinių ir auklėtojų. Bendrabučių gyventojų patikėtiniai turėtų būti laisvai mokinių renkami.

Išsamiai buvo apsvarstytas Vokietijos Lietuvių jaunimo sąjungos valdybos laiškas Kuratorijai. Jį visiems nariams susirinkime išdalino ir dar žodžiu papildė A.Šmitas. Laiške reiškiamas susirūpinimas gimnazijos ateitimi ir kreipiamas dėmesys į, jaunimo nuomone, joje vyraujančias negeroves, kurios siūlomos šalinti radikaliomis priemonėmis. A.Šmitas paaiškino, kad Vasario 16 gimnazijos klausimu kalbėta III PLJ Kongrese P.Amerikoje. Jame dalyvavę buvę tos gimnazijos dar-

buotojai kritikavo gimnazijos vadovybę ir savo buvusius kolegas. Ir Vokietijos jaunime yra manančių, kad gimnazijos mokymo ir auklėjimo kryptis turėtų būti persunkta naujų laikų dvasia. Vienas Kuratorijos narys į tai pareiškė, kad jis leidžias savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją dėl to, kad noris apsaugoti juos nuo vokiečių mokyklose viešpataujančios naujų laikų dvasios...

Per diskusijas jaunimo atstovas suminėjo kai kuriuos mokytojus bei auklėtojus, kurie, jo nuomone, netinkamai atlieką savo darbą. Buvę jaunesnieji mokytojai kaltiną gimnazijos vadovybę, kad ji neatsižvelgusi į jų konstruktyvius siūlymus ir nepakankamai vadovavo jų darbui. Direktorius šiems teigimams prieštaravo, pastebėdamas, jog daugelis jaunų mokytojų bei auklėtojų, atvykę tik trumpam laikui, kelią įvairius reikalavimus, bet nesistengia prisitaikyti prie esamos tvarkos ir vykdyti teisėtus vadovybės nurodymus. Jis stengėsi atsižvelgti į visų, o ne tik kai kurių pedagogų norus, išigilinti į kiekvieno pedagogo psichologiją ir teisingai vertinti sugebėjimus. Dėl mokymo metodų tektų daug ginčytis. Kai kurie mokytojai savo gan originaliais metodais pasiekia geriausius rezultatus. Pastebėta, kad jaunimo atstovo buvo kritikuojami reikliausi mokytojai bei auklėtojai, o giriami tie, kurie labiausiai pataikauja mokiniams.

Vokietijos LJS Valdybos laišką atsakyti pavesta susirinkimo prezidentui.

Baigiant susirinkimą, perrinkta senoji Kuratorijos valdyba, kuri kiek vėliau pasiskirstė anksčiau turėtomis pareigomis: pirmininkas V.Natkevičius, M.A., vicepirmininkas J.Lukošius ir išdininkas J.Barasas. Į Kontrolės komisiją taip pat perrinkti dr.J.Norkaitis ir A.Šmitas. Išrinkta nauja Pedagoginė komisija, kurią sudaro dr.J.Griņius, dr.J.Norkaitis ir A.Šmitas.

TIKIMASI DAUGIAU MOKINIŲ IŠ AMERIKOS

Pasikalbėjimas su Vasario 16 gimnazijos direktorium, kovo 5-31 lankysiu kai kurias lietuvių kolonijas Šiaurės Amerikoje.

Vasario 16 gimnazijos direktorius V.Natkevičius po savo kelionės į Š.Ameriką atsakė į "Informacijų redaktoriaus klausimus, kuriuos čia su atsakymais spausdinama.

RED.: - Koks buvo Jūsų kelionės į Š.Ameriką tikslas?

DIR.: - Gimnazija šiuo metu turi per maža mokinių. Tai ir norėjau patirti, ar nebūtų galima gauti daugiau mokinių iš JAV ir Kanados. Juk prieš ketverius metus iš užjūrio jų turėjom net 12, o dabar tik 2.

RED.: - Kuriuos lietuvių telkinius lankėte?

DIR.: - Visų pirma nuskridau į New Yorką, iš ten į Bostoną ir toliau į Clevelandą, Detroitą, Torontą, Čikagą, St.Petersburgą ir vėl į New Yorką.

RED.: - Gal galėtumėt trumpai papasakoti apie savo patirtį ir perduoti išpūdžius apie lankytas vietas?

DIR.: - New Yorke veikia 5 gimnazijai remti būreliai. Susisiekiu pirmiausia telefonu su jų pirmininkais, vėliau su kai kuriais jų susitikau asmeniškai. Kovo 28 dariau pranešimą apie gimnaziją Apriškimo parapijos salėje susirinkusiems lietuviams, parodžiau ir skaidrių iš mūsų mokinių gyvenimo. Ilgesnį pokalbį turėjau su VLIKo nariu jaunimo reikalams inž.A.Sabaliu, su kuriuo aptariau gimnazijos problemas. Lankiausi ir "Darbininko" redakcijoje. Redaktorius rašyt.P. Jurkus užrašė juoston ilgesnį pasikalbėjimą su manim; jį panaudojo "Amerikos balsui" ir savo laikraščiui. Kalbėjau ir per "Laisvės žiburio" radiją, ragindamas tėvus leisti savo vaikus į mūsų gimnaziją. Norėčiau šita proga ypatingai padėkoti Alf.Samušiui ir poniai, kurie

mane priglaudė savo bute ir nepaprastai nuoširdžiai manimi rūpinosi. Tokio pat nuoširdumo patyriau iš dr. J. Girniaus ir ponios Bostone, kur buvau apsistojęs jų namuose. Esu labai dėkingas ilgamečiui būrelio pirmininkui J. Vembrei, kuris suorganizavo jos rėmėjų ir jos bičiulių susirinkimą ir aprodė Bostoną bei jo apylinkes. Be to, jis pažadėjo paremti 1.000 dolerių stipendija iš užjūrio mokinį, neturintį lėšų mokytis Vasario 16 gimnazijoje. Gana gausiame susirinkime, kuriam pirmininkavo A. Keturakis, o skaidres iš gimnazijos gyvenimo rodė inž. V. Žiaugra, buvo nuoširdžiai išsikalbėta apie gimnazijos problemas; dalyviai žadėjo dėti pastangų, kad gimnazija susilauktų daugiau mokinių iš Amerikos. Teko kalbėti ir per Viščinio vedamą "Laisvės varpo" radiją. Aplankiau "Keleivį", kurio redaktorius rašytojas A. Gustaitis netrukus įdėjo mano straipsnį apie gimnazijos rūpesčius.

Maloniai buvau sutiktas ir Clevelande, kur buvau rūpestingai globojamas O. ir P. Žilinskių (O. Žilinskienė yra šeštadieninės mokyklos mokytoja). I. M. Jonaitienė, energingoji vieno rėmėjų būrelio vadovė, sukvietė šaunų susirinkimą, į kurį atsilankė be kitų ir PLB garbės pirmininkas St. Barzdukas bei žinomas visuomenės veikėjas dr. A. Nasvytis. Susirinkimo metu buvo pagerbtas didysis gimnazijos rėmėjas, ilgametis dviejų būrelių vadovas St. Nasvytis, neseniai pasimiręs. Tačiau jo sūnus dr. A. Nasvytis įteikė laidotuvių metu surinktą didesnę auką gimnazijai. Po savo pranešimo turėjau ilgokai atsakinėti į įvairius susirinkusiųjų klausimus, ir tokiu būdu dalyviai galėjo susidaryti pilnesnį vaizdą apie gimnaziją. Ypač išsamiai buvo išsikalbėta apie galimybes gauti mokinių iš Pietų Amerikos, ryžtantis tokiems mokiniams parūpinti stipendijas. Buvau užsukęs ir į "Dirvą", kuri visada domisi gimnazijos vargais ir problemomis.

Detroitė manimi rūpinosi gimnazijos rėmėjai K. Sragauskas (jis vadovauja dviem būreliams) ir V. Tamošiūnas. Nakvynę davė ir puikiai vaišino M. Bajorūnienė, uoliai vadovaujanti rėmėjų būreliui. Didelio nuoširdumo gimnazijai ir man parodė dr. A. Zotovas ir dr. P. Žemaitis, paaukoję gimnazijai didesnės sumas. Susirinkime, į kurį atvyko ir rašytojas V. Alantas bei Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. V. Kriščiūnevičius, vėl buvo nuoširdžiai diskutuoti gimnazijos reikalai ir pažadėta jai pagalba, ypač ieškant mokinių. Dr. A. Damušio ir ponios rūpesčiu galėjau aplankyti ir žinomąjį lietuviybės židinį - "Dainavos stovyklavietę, esančią Detoito apylinkėse.

Torontą radau paskendusį snieguose. Per juos vos galėjau išžiūrėti, koks yra didingas Anapiis, naujasis kultūrinis ir religinis torontiškių židiny, pastatytas kun. J. Ažubalio rūpesčiu. Beje, dar trūksta jam bažnyčios. Čia buvau "Tėviškės Žiburių" redaktoriaus kun. dr. Pr. Gaidamavičiaus "pasodintas" parašyti 2 straipsnius apie gimnaziją; juos netrukus redaktorius ir įdėjo savo laikraštini pačioje geriausioje vietoje. Šiaipjau Torontė mane globojo R. ir G. Daugėlai ir buvę mūsų gimnazijos mokiniai B. ir V. Biretos (Vytautas yra šiuo metu Toronto Lietuvių bendruomenės pirmininkas). Daugiausia telefonu susisiekiau su Toronto ir netoli nuo jo esančio Hamiltono lietuvių bankeliais ir dėkojau jų vadovams už nuolatinę piniginę gimnazijai paramą, kuri ypač didelė kasmet ateina iš Hamiltono "Talkos" bankelio. Kad St. J. Dalius, Kanados LB šalpos fondo pirmininkas ir kartu dviejų rėmėjų būrelių vadovas, buvo išvykęs, tai nebuvo kam sukviesti susirinkimo. Turėjau pasitenkinti aplankydamas pavienius gimnazijos rėmėjus. Ypač buvo miela aplankyti Hamiltono lietuvių parapijos kleboną prel. dr. J. Tadaraušką, kuris iš seno nuoširdžiai rūpinasi gimnazija, ją gausiai remdamas ir materialiai.

RED.: - Na, o kaip sekėsi neramioje Čikagoje, iš kur gimnazija kartais ir pylos gauna?

DIR.: - Niekas gimnazijos ir manęs Čikagoje "nemušė"; net "Naujienu" atstovas rėmėjų susirinkime viešai pasakė, kad ir šis laikraštis gim-

naziją palaikas; spausdinąs apie ją visokių informacijų, kadangi esąs demokratinis. Susirinkimas buvo gana gausus, bene gausiausias iš visų čia kada nors gimnazijos reikalais įvykusių. Pirmininkavo dr.A.Razma, skretoriavo dr.B.Motušienė. Entuziastiškai pasisakyta už mokinių verbavimą ne tik JAV-bėse, bet ir Pietų Amerikos kraštuose. Tam tikslui nutarta išspausdinti apie gimnaziją informacinį lapelį, kuris bus dalinamas šeštadienio mokyklose mokiniams ir platinamas tarp tėvų. Išrinktas gimnazijai remti komitetas, pirmininkaujamas energingosios O.Zailskienės, žinomos skautų veikėjos. Be jos į komitetą įeina: inž.D.Bielskus, B.Navickienė, A.Šliažienė, I.Sekmokienė, J.Brinkis (buv. mūsų gimnazijos abiturientas), A.Avižienis (buv.mūsų gimnazijos mokinyš), K.Avižienis, P.Zailskas, P.Sekmokas. Susirinkimą išsamiai aprašė "Draugas", "Naujienos" (pirmasis idėjo ir mano straipsnį, kuriame lietuviai tėvai prašomi leisti savo vaikus mokyti į mūsų gimnaziją).

Teko dalyvauti ir Čikagos šeštadieninių mokyklų mokytojų susirinkime, kur buvo man leista tarti žodis gimnazijos reikalais. Taip pat parodyčiau skaidrių iš mūsų gimnazijos gyvenimo jaunimo centre įsikūrusios lituanistinės mokyklos mokiniams, kartu kviečiau juos atvykti į Vasario 16 gimnaziją. Nepraleidau progos pakalbėti per "Margučio" radiją ir lietuvių pusvalandį televizijoje. Reikalą telkti mokinius gimnazijon iš Amerikos plačiai aptariau su BALFo pirmininke M.Rudiene ir PLB Valdybos pirmininku inž.Br.Nainiu. Pastarasis š.m. "Pasaulio Lietuvio" 22 Nr. parašė vedamąjį "Talkos Vasario 16 gimnazijai", kuriame pabara Vokietijos lietuvius už per menką pasinaudojimą gimnazija ir prašo Vokietijos LB vadovybę "nepagailėti nei laiko, nei jėgų ir visas galimybes... išnaudoti, verbuojant mokinius ateinantiems mokslo metams". Kartu jis prašo ir ragina ir Šiaurės bei Pietų Amerikos lietuvius siųsti savo vaikus į mūsų gimnaziją. Už tokį nepaprastą rūpestį mūsų gimnazija aukščiausiam Lietuvių Bendruomenės pareigūnui nuoširdžiausias dėkui!

Paskutinė mano kelionės vieta buvo St.Petersburgas Floridoje. Ten gausėja lietuvių pensininkų, norinčių savo gyvenimo pavaikare praleisti švelnaus klimato kurorte. Petersburge neseniai įsisteigė gimnazijai remti būrelių. Tat norėjau šituos "naujagimius" aplankyti. Kaip tik ir susidarė proga su ne vienu rėmėju susitikti BALFo susirinkime ir privačiai. Pabuvęs porą dienų "pensininkų rojuje", kovo paskutiniemis dienomis atsidūriau vėl New Yorke, o iš ten balandžio 1 buvau jau Frankfurte ir Romuvoje.

RED.: - Kaip vertinate savo kelionę? Ar bus iš jos konkrečios naudos gimnazijai?

DIR.: - Manau, kad taip. Tiek kelionės metu, tiek po jos atsirado iš Amerikos mokinių, norinčių stoti į Vasario 16 gimnaziją. Ir "dolerinės" naudos gimnazija iš šios kelionės turėjo.

RED.: - Dėkui už pokalbį. Linkiu ateinančiais mokslo metais sulaukti daug daug mokinių iš užjūrio.

M o t i n o s d i e n a

Gegužės 9 pilies salėje prie padabintos "Rugių Madonos" (Stančikaitės tapinys) meldėsi evangelikai ir katalikai, vadovaujami abiejų religijos mokytojų - kun.J.Dėdino ir kun.diak.Fr.Skėrio - už visas mamytės: čia atėjusias, toli likusias, Lietuvoj už tikėjimą ir laisvę rezistuojančias, už mirusias ir gyvas gimnazijos geradares. Kun.diak.Fr. Skėrys pamoksle pabrėžė, kad visa eilė Biblijoj nupasakotų motinų modelių nėra pasenę nei šių laikų motinoms, kurios dažnai modernaus gyvenimo yra sužalojamos ar nuo savo tikrojo pašaukimo nukreipiamos.

Vietoj motinoms pagerbti paskaitos žemųjų klasių mergaitės suvaidino mažutį skečą, kuriame kiekviena pasipasakojo, kokios jos kartais negeros (patingi, netvarkingos, mieguistos, peštukės...), bet mamytės

jas ir tokias visada myli. Už tą meilę mergaitės apdovanojo visas mamytės puošnėmis gegužės gėlėmis.

Pačią stambiausią minėjimo dalį sudarė žemesniųjų klasių mergaičių suvaidinta pamokanti legenda "Motinos širdis nesiliauja mylėti". Vaidino: Karina Langytė, Olga Šereikaitė, Ilona Ensinaitė, Lidija Kai-rytė, Sima Mačiokaitė. Jaunosios vaidintojos veikaliuką paruošė per lietuvių kalbos pamokas. Kai kurios jų lietuviškai vos susikalba, tačiau, noriai vaidindamos, šią sunkią joms kalbą rišliai įstato į savo augančios lietuvaitytės sąmonę. Vienu šūviu - trys zuikiai: vaidindamos išmoksta rišliai lietuviškai, sugyvena kiek sausokus paskaitinius minėjimus ir pačios paragauja lietuviško "lėlių" teatro skanumo. Kas žino, gal išaugs kokia teatralė?

M o k i n i ū i š v y k o s u ž g i m n a z i j o s

Negausi mokiniams gimnazija pietinėje Vokietijoje vistiek rėžia giloką vagą lietuviško veikimo pūdymuose. Daugelis lietuvių apylinkių neapseina be gimnazistų, kurie visad pasiruošę tautiškai pašokti, padeklamuoti, suvaidinti. Mokytojai ir paskaitų paskaito. Gimnazija - "mažas kupstas, bet didelį vežimą verčia".

Gegužės 15 gimnazijos dvasiškiai kun.J.Dėdinas ir kun.diak.Fr.Skėrys atnašavo sekmadienio ekumeninių pamaldų auką P f o r z h e i m e u ž m o t i n a s. Negauskai susirinkusių maldininkų ir giesmininkų grėtose ryškiai prasimušė gimnazisčių giesmės.

Apie motinas kalbėjo kun.diak.Skėrys. Jo žodžiais, žmogiškojo egzistencijoje motinos vaidmuo yra dieviškas. Jau graikai teikė šeimai dievų savybes, nes vyras ir moteris atsiradę iš vieno būties gabalo, kurį dievai perkirtę į du. Abiejų uždavinys vėl suartėti. Mergaitė čia tenka ypatingos pareigos - visapusiškai pasirengti motinos pašaukimui, nes ji dieviškoje kūryboje neturi savo vaisiui perduoti blogio, o vaikas turi visada prisiminti, kad motinoje ir pas motiną jam buvo rojus. Motina turi tarp daugelio gerųjų vertybių perduoti vaikui ir religines, nes jos priklauso sveikam vaiko gyvenimui ir paskutinei laimei.

Dr.Violeta Jonaitė su mergaičių oktetu padainavo pynę lietuviškų motinos dainų, o koncerto tarpuose motiną gerbė eilėraščiais Edna Mačiokaitė ir Karina Langytė.

Svečius maloniai nustebino minėjimo salė - kvepiančiais berželiais išdabinta, gėlytėmis apsmagstyta, akis ir gomurį kutenančiais pyragais nudėliota. Pagarba minėjimo ruošėjams ir visoms linksmo veido motinoms, moterims dalyvėms ir talkininkėms.

Minėjimo pabaigoje ėmė rinktis aparatuoti stiprintuvais muzikantai. Buvo treptelta ligi vėlaus vakaro ir šauniai pasisvečiuota.

M o t i n ū p a g e r b i m a s M ũ n c h e n e

Šiemet irgi neapsėjo be mūsų gimnazisčių. Gandas, kad gimnazijos aktyvusis elementas - jaunosios merginos - sugeba pasirodyti ir teatri- ne vaidyba net sužavėti seniai savo teatrą mačiusius lietuvius, pasiekė müncheniečių veikėjų ausį. Daugiametė minėjimų rengėja, veikimo siūlytą taisytoja Alina Grinienė šiemet leido sau motinų šventėje pensininkiškai kiek atsipusti, pasitalkindama jauniausiąją kartą - gimnazistes iš Romuvos. Tos po Pforzheimo gastrolės dar tą pat vakarą su Algio Stankaus vairuojamu gimnazijos autobusiuku pasiekė bavarų sostinę. Mažąsias viešias broliškaai globojo, priglaudė ir valgydino lanų šeima: abudu gimnazijos buvę abiturientai, dabar studentai medikai Rudolfas ir Mečys su savo jaunutėmis žmonomis ką tik iš Lietuvos.

Gegužės 16 pusėtiną müncheniečių dalis susirinko Ludwigsfeldan gerb-

ti gyvenimo davėjas motinas. Minėjimą įrėmino buv. Vasario 16 gimnazijos abiturientė stud. Kristina Žutautaitė: pravedė programą, rišdama jos paskirus gabalus su šypsena ir taikliu žodžiu. Motinos - 17-žės, dalyviams vyrams - paskaita. Kun. J. Dėdinas bandė įtikinti, kad motina tapti nėra sunku, sunku motina būti. Motinystė nėra automatinis atsitikimas, o gilus pašaukimas, kuriam reikia ruoštis, ypač psichologiškai - motina turi sugebėti paveikiai santykiuoti su savo vaisiumi, o tam reikia trijų dalykų: mokslo bei apsiskaitymo, intucijos - išminties dorybės ir dieviškų nurodymų iš Apreiškimo.

Paskaitininkas priminė, kad motina ir dar vienu atveju tampriai surišta su dievybe, t.y. su dievybėmis, deivėmis, būtent - deivės gal yra žmonių (ypač vyrų) idealios moters ir motinos sudeivinti metmenys. Vyrai, nerasdami ar nesugebėdami rasti žemės dukteryste ieškomos idealios žmonos, motinos, jas mato deivėse. Pagal paskaitininką, moterys ir motinos turėtų pasistengti jaustis pašauktos būti tomis deivėmis jau čia, žemėje, šeimose.

Šventės meninę dalį atliko jauniausieji. Mūncheno lituanistinės mokyklos vaikučiai pašoko tautinių šokių, o gimnazistės iš Romuvos suvaidino kun. J. Dėdino parašytą ir inscenizuotą rezistentės motinos žemaitės idėjomis persunktą teatro 7-ių veiksmų vaizdelį "Vyskupas Valančius ir žemaitės motinos". Mažos mergaitės įstengė žiūrovams perteikti brandžias pereito šimtmečio kovines idėjas už būsimą laisvą Lietuvą. Vysk. Valančius (Edna Mačiokaitė) - žemaitijos rezistentas aktyvistas - pasitalkina žemaitės motinas (Olga Šereikaitė, Ilona Ensinaitė), kurios prie ratelio moko dvaro ujamus ir žandarų girdomus žemaitėlius ir ruošia juos būti drąsiais kovotojais už pagrindines žmonių teises. Valančiaus visur siekiančios veiklos agentai - daraktorius (Zita Dapkutė) ir knygnešys (Danutė Gizaitė) - apskriai pralandūs pro budrius caro žandarus (Sima Mačiokaitė, Lidija Kairytė, Jovana Bernotaitė). Nors Muravjovas (Karina Langytė) atrodo laimingas, pajėgęs ištremti net Valančių į Kauną, tačiau paskutinis laimėtojas yra vistiek Valančius, nutiesęs į Nepriklausomą Lietuvą tiltą, kuriuo atėjo senukui Valančiui prisistatyti ji pati ir išvesti jį į tautos nemirtinguosius.

Pabaigai estrados dainininkė V. Rakauskaitė-Landienė labai žaismingai padainavo kelias dainas: išskirtinai puikiai Medžiotoją ir užbaigė subtiliu dukters įsijautimu Motinai.

Šakotą ir turiningą šventę apiapvalino vaišingos vietinės lietuvaits užkandomis ir užgėromis. Neutrūko scenoje ko akiai, neutrūko salėje ko skrandžiui, gal stigo... tai žiūrovų paakiuose skaidresnės šypsenos, šventiškos įsijautos. O kad vietos jaunimėlis būtų nors kelias šakelės, nors kelias gamtos puošmenas salėje ant stalų vietoj peleninių sudėjęs...

V e l 5 a b i t u r i e n t a i

Ir šiemet baigiamojoje klasėje buvo penki abiturientai: Giunteris Andrijaitis, Algirdas Grudzinskas, Romy Piedaitė, Raimonda Šreifeldaitė ir Angelė Vilčinskaitė. Visi 5 abiturėtos egzaminus išlaikė.

Tą linksmą žinią direktorius V. Natkevičius, M.A. pranešė gegužės 19 per bendrą mokinių vakarienę. Jis pažymėjo, kad gimnazijos tikslas - išleisti juo daugiau abiturientų - ir šiais metais pasiektas. Pažymėkė, kiek kuris abiturientas išbuvo šioje mokykloje ir ką veikė šalia mokymosi. Šiemetinis pažymių vidurkis yra vienas geriausių - 2,3. Bet tai nereiškia, kad egzaminai buvo lengvi ir kad jiems nereikia rimtai ruoštis. Išreiškė viltį, kad mūsų mokykloj įgytas pagrindas padės ateity išlaikyti dar svarbesnius egzaminus - išlikti lietuviais. Vokiečių vyriausybė remia šią mokyklą tik dėl to, kad ji ruoštu gerus lietuvius. Direktorius dar paaikšino, kaip svarbu priklausyti Lietuvų Bendruomenei ir kvietė būti jos veikėjais. Bendruomenės nario

bilietas yra lietuviybės atestatas. Linkėjo, kad kelias iš gimnazijos vestų į aukštąsias mokyklas ir į tikslą.

Atsisveikinimo vakariene abiturientams, jų tėvams ir paskutinėje klaseje dėsčiusiems mokytojams su poniomis įvyko 19 val. Pirmoji tarė žodį dr. B. Šreifeldienė. Kai atvyko į V. Vokietiją, labai apsidžiaugė patyrusi, kad čia veikia lietuvių gimnazija, kurioje duktė Raimonda galės tęsti Lietuvoje pradėtą mokslą. Dėkojo mokytojams, o ypač bendrabučio vedėjai E. Tamošaitienei, už rūpestingą globą ir mokymą dukters. Dėkingumo ženklą įteikė visiems po rožę.

Evang. tikybos mokytojas kun. diak. Fr. Skėrys išreiškė pasitenkinimą, kad iš 5 abiturientų net 3 yra evangelikai. Jis juos paraginęs stoti į gimnaziją ir siekti abitūros.

Vokietijos LB Valdybos pirmininkas J. Barasas pastebėjo, kad abitūra yra tik viena pakopa gyvenimo laiptuose; jų bus daugiau, gal dar sunkiau užkopiamų. Linkėjo būti tvirtais lietuviais, nepavargti ir nenuleisti galvos. Kiekvienam įteikė po Lietuvių kalbos vadovą ir po prof. dr. J. Ereto brošiūrą Išeivijos klausimais.

Buvęs Vasario 16 gimnazijos abiturientas stud. M. Šiušelis pažymėjo, kad šios mokyklos brandos atestatas laiduoja pasiruošimą dirbti lietuvišką darbą. Tokie jaunuoliai labai reikalingi Vokietijos Lietuvių jaunimo sąjungai. Kvietė dar glaudžiau įsijungti į jos gretas.

Abiturientai R. Šreifeldaitė ir A. Grudzinskas visų abiturientų vardu dėkojo mokytojams už tai, kad jie buvo labai geri ir atvedė visus penkis į gimnazijos baigimą.

Mokyt. V. Banaitis įteikė visiems abiturientams po knygą maždaug tomis temomis, kuriuos mokslus yra numatę studijuoti.

A b i t u r i e n t a i

Giunteris ANDRIJAITIS, gim. 1955.IX.23 Santakuose. Su tėvais į Vokietiją atvyko 1959. Vokiečių pradžios mokyklos 7 skyrius baigė 1968 ir tais pat metais įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Priklausė skautams ir Evang. jaunimo rateliui. Ruošiasi studijuoti mediciną.

Algirdas GRUDZINSKAS, gim. 1956.VII.15 Kaune. Ten pat baigė 9 klases. Į Vokietiją su tėvais atvyko 1972, į Vasario 16 gimnaziją įstojo 1974. Priklausė tautinių šokių grupei, žaidė tinklinį ir krepšinį. Ketina studijuoti istoriją.

Romy PIĘDAITĖ, gim. 1957.IV.20 Roxheime, Vak.Vokietijoje. Į Vasario 16 gimnaziją stojo 1970. Priklausė skautėm, dalyvavo chore ir pati buvo sudariusi mergaičių dainininkių ratelį. Šoko tautinius šokius ir kurį laiką vadovavo jų grupei. Žada studijuoti mediciną.

Raimonda ŠREIFELDAITĖ, gim. 1956.IV.22 Kaune. Ten pat baigė 8 klases. Su tėvais į Vokietiją atvyko 1971 ir tais pat metais įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Priklausė skautėms ir tautinių šokių grupei ir kurį laiką jai vadovavo. Mano studijuoti odontologiją arba matematiką.

Angelė VILČINSKAITĖ, gim. 1956.V.1 Brilone/Sauerland. Vokiečių pradžios mokyklą baigė Hagene. Į gimnaziją atvyko 1967. Priklausė skautėms, šoko tautinius šokius, dainavo chore ir mergaičių ansambly. Ketina studijuoti specialiąją pedagogiką. Jos tėvas - VLB Hageno apylinkės pirmininkas, o sesuo Živilė yra argi mokiusis Vasario 16 gimn.

--- oOo ---

Birželio 26 d. 14 val., vasaros šventės metu, kviečiamas buv. Vasario 16 gimnazijos mokiniių susirinkimas gimnazijos salėje.

Gimnazijoje besimokančių mokiniių tėvų susirinkimas kviečiamas 1976 rugsėjo 26 Romuvoje. Pradžia 14 val.

G i m n a z i j o s a t e s t o g o s

Pamokos šiais mokslo metais baigiasi birželio 26. Dėl tą dieną įvykstančios vasaros šventės mokiniai į namus galės išvažiuoti tik birželio 26 vakare arba birželio 27.

Naujaisiais mokslo metais pamokos prasideda rugpiūčio 30. Į bendrabutį mokiniai suvažiuoja rugpiūčio 29.

J a u p r i i m a m i p r a š y m a i

į Vasario 16 gimnaziją naujiesiems 1976/77 mokslo metams. Mūsų gimnazija sudaro pačias geriausias sąlygas lietuvių tėvų vaikams išmokti lietuvių kalbą, pažinti savo krašto kultūrą, jo praeitį ir dabartį. Ugdykim savo vaikus lietuviškai, leiskim juos į Vasario 16 gimnaziją! Adresas: Priv. Litauisches Gymnasium, 6840 Lampertheim-Hüttenfeld. Tel. 06256-322

----- xXx -----

P a g e r b t a s v y s k . D E K S N Y S

Vakarų Europos lietuvių vyskupui dr. Antanui L. Deksnui pagerbti jo 70-ąją gimimo dieną (gėgužės 9) dr. Gina ir amerikiečių aviacijos pulk. leit. Donatas Skučai suruošė kavutę, į kurią pakvietė apie 20 rinkitinių Vokietijos lietuviškosios visuomenės atstovų. Padėkoję garbingam Svečiui už atvykimą, šeimininkai perleido žodį svečiams.

Vokietijos Lietuvių bendruomenės vardu Jubiliatą sveikino jos pirmininkas J. Barasas. Pasidžiaugė, kad Ganytojas yra pilnateisis Vokietijos LB narys. Bet ne eilinis narys, o branduolys, apie kurį telkiasi visi seni ir jauni tautiečiai. Kai mirė pirmasis Vakarų Europos lietuvių vysk. Pr. Brazys, ilgai meldėmės, kad Šv. Sostas mums paskirtų kitą. Dabar meldžiamės, kad Dievas naująjį Ganytoją laikytų sveiką ir tvirtą. Jubiliejui prisiminti padovanojo 5 litų monetą.

Vasario 16 gimnazijos kuratorijos vardu sveikinęs jos valdybos vicepirmininkas J. Lukošius pastebėjo, kad Ganytojas myli jaunimą, o jaunimas myli Ganytoją. Mokiniai yra į gyvenimo sceną bekopia jaunuočiai. Jiems reikalingi tvirti laiptai. Visais laikais auklėjimo pagrindu buvo ir yra patrauklūs pavyzdžiai. Šiandien auklėtojams sunku įteigti mokiniams, kad jie susižavėtų mūsų tautiniais ar religiniais didvyriais, kurių turime gausybę ne tik senovėje, bet ir šiandien. Jubiliatas iš pat jaunų dienų ėjo nesvyruodamas tiesiu keliu. Tapęs kunigu, jis stovėjo ne altorių šešėlyje, bet jų šviesoje. Kaip dvasiškis, kaip žmogus ir kaip lietuvis jis be priekaištų. Tai gyvas pavyzdys mūsų jaunimui. Juo labiau, kad sveikintojas sakėsi iš jokio žmogaus ir niekad negirdėjęs jokio blogo žodžio apie Sukaktuvinką. Tokių žmonių mums labai reikia. Kvietė dažniau lankytis Vasario 16 gimnazijoje, kur Ganytojas visados ir visų mielai laukiamas.

Inž. Jonas K. Valiūnas savo, ponios ir Schwetzingeno lietuvių vardu linkėjo Jubiliatui dar ilgai būti Vokietijos ir Vakarų Europos lietuvių gyvenimo centru. Sakė, kad malonu švęsti tokio gražaus amžiaus jubiliejų, matant Vyskupą sveiką ir pilną jėgų.

VLB Kaiserslauterno apylinkės pirmininkas J. Poškaitis perdavė savo šeimos ir apylinkės narių sveikinimus ir linkėjimus ir įteikė dovaną - lietuviško lino audinį su žvake.

VLB Miesau apylinkės vardu sveikino tos apylinkės vicepirmininkas J. Nevulis. Perdavė linkėjimus ir įteikė dovaną ir kiek vėliau atvykusi pirmininkė H. Zakienė.

VLB Miesau apylinkės narė B. Baltrukonienė įteikė labai gražią savo darbo tautinių spalvų pagalbėlę.

Tėv. Alf. Bernatonis kartu su savo parapijos sveikinimais įteikė ir

vokelį benzinui.

Sumani šeimininkė pasirūpino ir sukaktuviniu tortu su tradicinėmis žvakutėmis, kurias Jubiliasas įstengė užpūsti vienu oro iškvėpimu.

Padėkojęs dr.G. ir pulk.leit.D.Skučams už pagerbtuves, vysk.dr.A.L. Deksnys pasidžiaugė, kad 70-ąjį gimtadienį gali švęsti Vokietijoje tarp gausių tautiečių. Lengvu humoru išpuoštoje kalboje išdėstė savo credo. Kvietė būti savo krašto ir jo žmonių sąžinės laisvės šaukliais. Kartu reikia atiduoti prideramą dalį ir gyvenamam kraštui. Neturime užsidaryti gete. Mūsų širdis turi būti plati, o žodis drąsus ir įtikinantis, net ir lankantis Lietuvoje.

Sukaktuvininkas dėkojo visiems už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas. Jam ypač patikusi J.Baraso dovana - 5 litai. Anksčiau turėtus 5 litus įmūrijęs į naujosios St.Louis bažnyčios pamatus kartu su kitomis relikvijomis ir statybos dokumentais. Dabar tą monetą vėl atgavęs. Teisinosi, kad viskas, ką gera yra padaręs, nėra jo vieno, bet kartu ir artimųjų bendradarbių nuopelnas. Baigė kalbą puikiu sąmojum apie vyskupo laidotuves Amerikoje.

"Kavutė", visiems linksmi besišnekučiuojant, išvirto į tikras vaisės, užsitęsusias keletą valandų.

A l i n a i G R I N I E N E I 6 0 m e t ų

Tarp įvairiaspalvių Vokietijos lietuvių visuomenininkų A.Grinienė yra pati nuostabiausia. Ji visus pralenkia nuoširdumu, kuris niekad nevirsta subjektyvumu, nepaprastu darbštumu, kuris betgi jos nepadaro "darbo verge", visišku nesavanaudiškumu, kuris leidžia jai nesiskaityti su pinigais, juos atiduodant kitiems, ypač jaunimui, lyg ji uždirbtų milijonus. Nuoširdumas, kuris kartais pas kai kurias moteris tampa saldumu, Grinienės santykiuose su žmonėmis pasireiškia natūraliu meilumu. "Ponytės", kaip ji artimesnių draugų yra vadinama, nepažįstantiems gali ši charakteristika atrodyti pertempta, pataikaujanti. Juk pagerbiant kurį nors asmenį viešai yra įprasta pagražinti. Ją geriau pažįstantieji, kokių įsitikinimų ir pažiūrų jie bebūtų, sutiks, kad ji yra teisinga ir dalykiška.

Įsimetus nuotakoms visus "sulyginti", net niekinti ir šmeižti, ne vienam sunku savo aplinkoje pastebėti, kad yra asmenybių, kurias reikia gerbti. Grinienė viena iš tokių. Už tai ji buvo prieš kelerius metus atžymėta visuomenininkės premija, už tai ji mylima ir vertinama visų, kurie su ja kartu dirba ar tik naudojasi jos nesuskaičiuojamų darbų vaisiais. Tikrai jos darbų sritis vos galima trumpu žvilgsniu aprėpti.

Dar jaunutė studentė Alina Miliušytė dalyvauja pogrindžio veikloje; sukilėliams 1941 birželio 22-24 vežant iš Kauno bolševikus, ji kul-koms aplinkui zvimbiant, perrašinėja mašinėle tekstus "Į Laisvę" dienraščiui, kai ir ginkluoti vyrai gulėjo redakcijoje ant grindų, nedrįsdami pakelti galvų.

Baigusi prancūzų kalbos studijas Kauno universitete 1943, jau būdama tremty, mokytojauja lietuvių gimnazijose Vokietijoje ir pasireiškia kaip puiki jaunimo organizatorė. 1948-53 buvo Pabaltiečių moterų tarybos narė ir atstovė Vokietijoje, 1954-1955 mokytoja ir mergaičių bendrabučio vedėja Vasario 16 gimnazijoje, kur su tautinių šokių grupe pagarsino gimnaziją ir vokiečių visuomenėje. Iki šiolei vadovauja Mūnchene tautinių šokių grupei, pastaraisiais metais pasivadinusiai "Ratuku". Daug kartų buvo lietuvių vaikų vasaros stovyklų Vokietijoje vadovė ir vargo mokyklos Mūnchene vedėja. Beveik visose Europos Lietuviškųjų studijų savaitėse (nuo 1954) organizavo meninę programą arba buvo jų techninėse komisijose. 1955-58 dirbo "Amerikos Balso" lietuvių skyriuje Mūnchene, 1958-60. BALFo tarnautoja ten pat Mūnchene. Keletą kartų buvo Europos Lietuvių fronto bičiulių ir Vokietijos

- 18 -

ateitininkų sendraugių valdybose, 1967-68 Vokietijos LB Valdybos narė, keletą metų Lietuvių moterų klubų federacijos Vokietijoje pirminkė; 1967-68 dirbo Europos lietuvių katalikų pastoraciniame centre Bad Wörishofene, pastaruoju metu yra Vasario 16 gimnazijos kuratorijos (nuo 1972) ir jos pedagoginės komisijos narė.

Sukaktuvininkė turi ir lengvą plunksną, kuria gyvai ir nuotaikingai aprašo lietuviškojo gyvenimo įvykius mūsų laikraščiuose bei organizacijų leidiniuose, ypač LFB biuleteny.

Š.m. balandžio 28 sulaukusi 60-ojo gimtadienio, "Ponytė" išėjo "į pensiją", t.y. pasitraukė iš duonai uždirbti tarnybos vokiškoj įstaijoj. Tai, be abejo, reiškia ne ką kita, kaip jos slaptų norų išsipildymą - visiškai pasinerti lietuviškoje veikloje, visą save atiduoti lietuvių bendruomenei, ypač jos jaunimui.

ATSIŠVEIKINO LIETUVIŲ DRAUGAS DR.K.WOTTGE

Vasario 16 gimnazija ir Vokietijos LB apylinkės Baden-Württemberge iš to krašto vyriausybės kasmet susilaukia finansinės paramos, kuri teikiama per Vidaus reikalų ministerijos tremtinių, pabėgėlių ir nuo karo nukentėjusių skyrių. To skyriaus vedėjas Ministerialrat Dr.K. Wottge pranešė gimnazijos direktoriui V.Natkevičiui ir Vokietijos LB Valdybos įgaliotinei Baden-Württemberg krašte Z.Glemžienei, kad nuo š.m. balandžio 30 pasitraukia iš tarnybos, dėkoja už ilgametį sklandų bendradarbiavimą ir linki asmeninės sėkmės bei vaisingos veiklos savo tautiečių naudai.

Z.Glemžienė savo ir Vokietijos LB vardu ir V.Natkevičius Vasario 16 gimnazijos vardu užtikrino Dr.K.Wottgę, kad jis visad gerai suprato lietuvių ir jų gimnazijos reikalus, apgailestavo jo pasitraukimą ir palinkėjo jam ir poniai ilgų ir laimingų metų. Padėkos ženklai ir lietuviams prisiminti Z.Glemžienė įteikė rankomis austą lininį rankšluostį.

XXIII EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

vyks 1976 rugpiūčio 1-8 Prancūzijoje, Chantilly, Les Fontaines, Centre Culturel (apie 40 km į šiaurę nuo Paryžiaus) šia darbotvarke:

<u>Sekmadienį</u> rugpiūčio 1	20 val.	Susipažinimo vakaras. Dainuoja estrados dainininkė Violeta RAKAUSKAITĖ-LANDIENĖ (München)
<u>Pirmadienį</u> rugpiūčio 2	10 val.	Studijų savaitės atidarymas
	10,15 v.	V.BARTUSEVIČIUS (Wittlich): Intelektualai tarp kairės ir dešinės
	20 val.	Pulk.leit.D.SKUČAS (Sembach/Pfalz): NATO problemos
<u>Antradienį</u> rugpiūčio 3	10 val.	Dr.J.GRINIUS (München): J.Grušo "Barbora Radvilaitė"
	20 val.	R.BACKIS (Le Pecq/Prancūzija): Komunistinis iššūkis Vak.Europoje
<u>Trečiadienį</u> rugpiūčio 4	10 val.	Dr.A.GERŪTIS (Bern): P.Klimo asmuo. Po paskaitos - P.Klimo filmas iš Nepriklausomybės laikų
<u>Ketvirtadienį</u> rugpiūčio 5	Popiet	ekskursija Paryžiu
	10 val.	A.RUBIKAS (Memmingen): Bažnyčia naujos epochos slenkstyje (10 m. po Vatikano susirinkimo)
	20 val.	Dr.K.ČEGINSKAS (Uppsala): Visuomeninės raidos bruožai nūdienėje Lietuvoje

Penktadieni

- rugpiūčio 6 10 val. Prof.A.GREIMAS (Paryžius): Lietuviškoji mitologija struktūralizmo požiūriu
 16 val. V.NATKEVIČIUS (Hüttenfeld): A.Vaičiulaičio beletristika
 20 val. TĖVYNĖS VALANDĖLĖ. Kalbės, jei sveikata leis, Liet. diplomatijos šefas min.St.LOZORAITIS

Šeštadieni

- rugpiūčio 7 10 val. L.DAMBRIŪNAS (Vašingtonas): Lietuvos praeitis ir ateities perspektyvos
 20 val. Solisto Vytauto NAKO (München) ir pianistės Ramintos LAMPSATYTĖS (Berlin) koncertas
 Linksmavakaris

Sekmadieni

- rugpiūčio 8 10 val. Pamaldos
 11 val. Studijų savaitės uždarymas

Be to vyks Paryžiuje gyvenančių lietuvių dailininkų - P.GAILIAUS, V.KASIULIO, S.KONDRATAITĖS, Ž.MIKŠIO, R.MOTIEJŪNAITĖS ir A.RAUDŽIO - darbų p a r o d a .

Studijų savaitės moderatorius - V.Natkevičius, Vasario 16 gimnazijos direktorius.

Kapelionas - kun.J.Petrošius, Prancūzijos Liet. katalikų sielovados direktorius.

Savaitės šeimininkai - Ž.Klimienė ir kun.J.Petrošius.

Organizacinė komisija - A.Grinius, Ž.Klimienė, stud.M.Landas.

Finansų komisija - dr.J.Grinius, J.Lukošius, V.Natkevičius.

Studijų savaitės dalyviams Chantilly pilyje užsakytos 87 vietos jau užimtose. Norintieji dabar užsiregistruoti, turėtų apsigyventi Chantilly miestelio viešbučiuose (apie 20 min. pėsčiomis), o valgyti galėtų su Studijų savaitės dalyviais. Visais Studijų savaitės reikalais rašyti: Mme Ž.Klimas, 24 rue Pierre Leroux, F-75007 Paris.

ORGANIZACINĖ KOMISIJA

P a r e m k i m e S t u d i j ų s a v a i t e i !

Pernai vasarą, besibaigiant XXII lietuviškųjų studijų savaitei, jos dalyviai nutarė, kad šios vasaros XXIII studijų savaitė turės būti suruošta Prancūzijoje. Dalyviai tada taip pat išrinko komisiją būsimai Savaitei organizuoti, bet jai nenumatė lėšų.

Lietuviškųjų studijų savaitei ruošti komisija jaučia, kad vien iš dalyvių registracijos mokesčio ji negalės padengti tų išlaidų, kurių reikės dailės parodai, koncertui, vienam kitam iš toli atvykstančiam paskaitininkui už kelionę ir studentams. Kadangi šios vasaros Studijų savaitė įvyks patrauklioje vietoje, manoma, kad ten panorės dalyvauti ir nemažas skaičius jaunimo. Jiems papiginant pragyvenimą, didės išlaidos.

Todėl Finansų komisija drįsta kreiptis į INFORMACIJŲ skaitytojus, prašydama piniginės paramos XXIII Europos Lietuviškųjų studijų savaitei. Auką malonėkite siųsti pašto arba banko perlaida šiuo adresu:

LITAUISCHE STUDIENWOCHE Konto Nr.8.9340.02
 Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00
 6840 Lampertheim

FINANSŲ KOMISIJA

M i r u s i e j i

M a r t a LEŠKEVIČIENĖ-Enzelaitytė, VLB Berlyno apylinkės narė, mirė š.m.kovo 8. Kovo 16 įvyko atsisveikinimas su velione. Urna su jos pelenais palaidota balandžio 6 Charlottenburgo kapinėse. Buvo gimusi 1903.III.28 Stiebrių k., Tilžės apskr., bet augo Šilgalių k. Tėvai - laukininkai, susipratę lietuviai. Gailestingoji sesuo iš pašaukimo: per Berlyno blokadą dalinosi su tautiečiais paskutiniu duonos kąšniu. Nuo pat VLB Berlyno apylinkės įsteigimo buvo jos narė ir kontrolierė. Dosniai rėmė "Informacijų" leidimą ir Vasario 16 gimnaziją. Našlys Pranas pažadėjo tęsti velionės teiktą paramą. Vietoje vainiko ant velionės karsto Pr.Leškevičius ir VLB Berlyno apylinkė paaukojo Vasario 16 gimnazijai po 50 DM.

K a z y s ŠIMANAUSKAS, VLB Hanau apylinkės narys, mirė balandžio 7. Palaidotas š.m.balandžio 13 Erlensee-Langendiebacho kapinėse, dalyvaujant didokam būriui tautiečių ir vokiečių. Laidojimo apeigas atliko ir gedulingas šv.mišias aukojo tėv.Alf.Bernatonis (jis ir pamokslą pasakė) su kun.K.Senkum, kuris prie kapo duobės apžvelgė velionio gyvenimą ir veiklą. Ant kapo sudėta krūva vainikų ir gėlių puokščių.

Buvo gimęs 1906.IV.6 Skriaudžių parap. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje, vėliau dirbo miškų urėdijoje. 4žuolų Būdoj įsteigė šaulių būrį, kuriam vadovavo ir kuris pasistatė sau namus, o parapijai - bažnyčią ir kleboniją. 1940 bolševikų suimtas ir kankintas. Po karo dirbo pabėgėlių stovykloje, vėliau emigracijos įstaigoje Ludwigsburge, o dar vėliau iki išėjimo poilsin - pas amerikiečius. Prieš porą metų persikėlė į Langendiebachą, kur įsigijo namą. Čia užtiko staigi mirtis.

Buvo veiklus bendruomenininkas: ilgus metus vadovavo Stuttgarto apylinkei, leido jos biuletenį SAVI, o vėliau laikraštėlį "Lietuvių žodį". Ypač sielojosi lietuviybės išlaikymu. Mėgo fotografavimą ir filmavimą. Savo filmų juostose yra dokumentavęs daug įdomių Vokietijos lietuvių veiklos momentų.

V i l i u s PELANIUS, VLB Schwetzingeno apylinkės narys, mirė š.m.gegužės 19. Palaidotas gegužės 25 Schwetzingeno m. kapinėse. Laidojimo apeigas atliko ir pamokslą pasakė velionio draugas kun.diak.Fr. Skėrys. Prie kapo duobės atsisveikinimo žodžius tarė 8591 ir 8592 LS lietuvių ir vokiečių kuopų vadai majorai J.K.Valiūnas ir Möller ir kt. Ant kapo vainikus padėjo 8591, 8592, 8593, 2040 LS kuopos ir gausūs draugai. Laidotuvėse dalyvavo apie 200 žmonių. Į Vokietiją atvyko 1944. Tarnavo 8592 LSCo inžinerijos būry Gelnhausene, vėliau - 2040 LS kuopoje Kaiserslauterne, o nuo 1950 iki mirties - 8591 LS kuopoje Schwetzingene. Buvo susipratęs lietuvis, skaitė ir rėmė lietuvišką spaudą ir lietuvių organizacijas.

A l b e r t a s STASIŪNAS mirė š.m.vasario 11 Lebenstedt-Salzgitter. Palaidotas vasario 16 Lebenstedto miesto kapinėse. Buvo gimęs 1914 vasario 12 Vištytyje.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.St.Šereika iš Queidersbacho ir Vikt.Sutkus iš Bad Kreuznacho po	100 DM
Dr.J.Gurklevičius iš Bruchmühlbach-Miesau 2	30 "
XY iš Lübecko 25 DM. J.Černius ir J.Kriščiūnas iš Mainzo, inž.maj.J.K.Valiūnas iš Schwetzingeno, P.Senis iš Berlyno, P. Bajoriūnas iš Heidesheimo, J.Černiauskas iš Viernheimo ir tėv.Alf.Bernatonis iš Dieburgo po	20 "
Vl.Maleckas iš Mainzo 16 DM, dr.St.Grigaliūnas iš Aacheno ir J.Lasys iš Mainzo po 10 DM, K.Dapkuvienė iš Darmstadto	5 "
ir Anna Kriwat iš Wiesbadeno 3 DM Ačiū	

VLB Valdyboj vėl gauta K.Škirpos "Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti" à 30 DM ir P.Gudelio "Joniškėlio apskrities partizanai" à 15 DM.